

Sygn. akt: VU 216/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 października 2013 roku

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Mirosława Molenda-Migdalewicz

Protokolant: Katarzyna Awsiukiewicz

po rozpoznaniu w dniu 25 października 2013 r. w Legnicy

sprawy z wniosku B. H.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o emeryturę

na skutek odwołania B. H.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 16 stycznia 2013 roku

znak (...)

oddala odwołanie

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. na mocy decyzji z dnia 16 stycznia 2013 r., znak (...) po rozpatrzeniu wniosku z dnia 10 stycznia 2013r. odmówił wnioskodawcy prawa do emerytury.

W uzasadnieniu organ rentowy podał, powołując się na art. 184 ust.1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz na § 4 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, iż wnioskodawca nie udowodnił 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Zdaniem organu rentowego ubezpieczony w dniu wejścia w życie ustawy (01 styczeń 1999r.) udowodnił 27 lat, 2 miesiące i 3 dni stażu sumarycznego oraz 5 lat, 4 miesiące i 26 dni okresu pracy w warunkach szczególnych wobec wymaganych 15 lat. Organ nie uwzględnił do pracy w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia w (...) sp. z o.o. w L. od dnia 03.02.1973r. do 05.03.1993r., ponieważ brak było dokumentu zawierającego informację, że praca w tym okresie była zaliczana do I kategorii zatrudnienia.

Dnia 24 stycznia 2013r. wnioskodawca wniósł odwołanie od decyzji z dnia 16 stycznia 2013r. wnosząc o przyznanie prawa do emerytury z tytułu zatrudnienia w warunkach szczególnych. W odwołaniu ubezpieczony podnosi, iż cały czas pracował jako kierowca” na ciężkim sprzęcie powyżej 3,5 tony, na pojazdach niskopodwoziowych”.

W odpowiedzi organu rentowego na powyższe odwołanie wnosi on o jego oddalenie. W uzasadnieniu Zakład Ubezpieczeń Społecznych podnosi, iż wnioskodawca nie przedłożył żadnego dokumentu na okoliczność wykonywania

pracy w szczególnych warunkach podczas zatrudnienia w (...) sp. z o.o. w L., ponieważ w świadectwie pracy z dnia 09 marca 1993r. brak jest informacji dotyczącej pracy w szczególnych warunkach.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

B. H., ur. (...), z zawodu rolnik, zawód wykonywany kierowca. Na dzień 01 stycznia 1999r. wykazał 27 lat, 7 miesięcy i 21 dni okresów składkowych i nieskładkowych. Nie przystąpił do OFE. Udowodnił 5 lat, 4 miesiące i 26 dni stażu pracy w szczególnych warunkach.

(bezsporne)

W latach od 03 lutego 1973r. do 05 marca 1993r. wnioskodawca był zatrudniony na stanowisku kierowcy w (...) sp. z o.o.w L.. W dniu 07 lutego 1973r. ubezpieczony został zatrudniony jako kierowca ciągnika na 7- dniowy okres próbny, następnie angażem z dnia 01 sierpnia 1974r. jako ładowacz spedycyjny, od 01 sierpnia 1975r. jako ładowacz w Dziale (...).Następnie angażem z dnia 19 września 1975r. zostało mu powierzono stanowisko kierowcy, 01 maja 1977r. stanowisko kierowcy w Dziale (...), od 01 marca 1982r. stanowisko kierowcy W., od 01 stycznia 1984r. do końca okresu spornego jako kierowca samochodu do 15 miejsc siedzących. Dnia 05 marca 1969r. wydano wnioskodawcy prawo jazdy kategorii ciągnikowej nr(...), a 13 kwietnia 1973r. prawo jazdy na pojazdy samochodowe o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3500 kg z wyjątkiem autobusów nr (...).

Dowód: akta osobowe – świadectwo pracy, kwestionariusz osobowy, prawo jazdy nr (...) i , nr (...) , angaże.

W okresie od 03 lutego 1973r. do 18 września 1975r. wnioskodawca wykonywał pracę jako kierowca ciągnika i ładowacz, a w okresie od 19 września 1975r. do 28 lutego 1982r. jako kierowca samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony.

Dowód: akta osobowe

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie jest nieuzasadnione.

Zgodnie z treścią art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ubezpieczonym urodzonym przed 01 stycznia 1949r., będącym pracownikami zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt.1, tj. innym niż 65 lat dla mężczyzn. Wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom zatrudnionym w szczególnych warunkach przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych, tj. Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. I tak zgodnie z § 4 tego rozporządzenia pracownik, który wykonywał pracę w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn, 2) ma wymagany okres zatrudnienia 25 lat, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Z mocy art. 184 ust. 1 ustawy emerytalnej cytowane przepisy znajdują zastosowanie w stosunku do ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948r., którym przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy (01.01.1999r.) osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa (ust. 2).

W sprawie bezspornym był fakt, iż w dacie złożenia wniosku o emeryturę wnioskodawca miał wymagany przepisem art. 27 ustawy emerytalnej okres składkowy i nieskładkowy - 25 lat, osiągnął wymagany wiek 60 lat, nie przystąpił do OFE. Nadto – w ocenie organu rentowego – na dzień 01 stycznia 1999r. udowodnił 5 lat, 4 miesiące i 26 dni pracy w szczególnych warunkach wobec wymaganych 15 lat.

Wnioskodawca wskazywał natomiast, że ma wymagany 15 – letni okres pracy w szczególnych warunkach, bowiem jako taki należy uznać okres zatrudnienia w (...) sp. z o.o. w L. od dnia 03.02.1973r. do 05.03.1993r. na stanowisku kierowcy ciągnika i ładowacza oraz kierowcy samochodów ciężarowych o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony.

Sąd podzielił stanowisko organu rentowego w tym zakresie, że wnioskodawca nie ma wymaganego 15 – letniego okresu pracy w warunkach szczególnych.

Okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. są okresy w których praca w szczególnych warunkach wykonywana była stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku i tylko praca wymieniona w wykazie A załącznika do rozporządzenia. Przy czym dla oceny czy konkretna praca była pracą wykonywaną w szczególnych warunkach decydujące znaczenie ma nie sama nazwa zajmowanego stanowiska a czynności w jej ramach faktycznie wykonywane (vide wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 28 grudnia 2012 r., sygn. akt III AUa 1192/12, LEX nr 1240032; wyrok

Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 27 lutego 2013 r., sygn. akt III AUa 1221/12, LEX nr 1294841). Do kognicji Sądu należy zatem samodzielne ustalenie, jakie prace wykonywał wnioskodawca i czy prace te należy zaliczyć do prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (por. także wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 28 lutego 2013 r., sygn. akt III AUa 910/12, LEX nr 1293579). Postępowanie sądowe o świadczenia emerytalno-rentowe regulowane jest przepisami kodeksu postępowania cywilnego, które nie zawiera ograniczeń dotyczących postępowania dowodowego co oznacza, iż okoliczności, od których uzależnione jest prawo do emerytury mogą być wykazywane wszelkimi środkami dowodowymi przewidzianymi w kodeksie postępowania cywilnego, w tym także zeznaniami świadków czy opiniami biegłych (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 11 września 2012 r., sygn. akt III AUa 291/12, LEX nr 1223240).

Z materiału dowodowego zgromadzonego w rozpatrywanej sprawie wynika, iż wnioskodawca w latach od 03 lutego 1973r. do 18 września 1975r. wykonywał prace jako kierowca ciągnika i ładowacz. Jego praca polegała na przewożeniu specjalną przyczepą konstrukcji stalowych budowlanych, rur, zbrojeń, określanych jako tzw. dłużyce, jak również do przewożenia ciężkich materiałów budowlanych. Jak wynika z wyjaśnień wnioskodawcy jako kierowca ciągnika wykonywał równocześnie pracę ładowacza przewożonych materiałów. Należy zatem uznać , iż w tym okresie stale (codziennie) i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy wykonywał prace wymienione w wykazie A, dziale VIII, poz. 1 i 3 załącznika do Rozporządzenia RM z 1983r. czyli ciężkie prace załadunkowe i wyładunkowe oraz przeładunek materiałów sypkich, pylistych, toksycznych, żrących lub parzących w transporcie; prace kierowców ciągników, kombajnów lub pojazdów gaśnicowych.

Angażem z dnia 19 września 1975r. powierzono wnioskodawcy stanowisko kierowcy. Jak wynika z zeznań świadków jak i wyjaśnień wnioskodawcy była to praca kierowcy samochodów ciężarowych typu J., S.(...), Z., K. o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, czyli praca wymieniona w poz.2, dziale VIII, wykazu A załącznika do Rozporządzenia RM z dnia 07 lutego 1983r.. Z akt osobowych wynika, iż praca ta wykonywana była przez ubezpieczonego do dnia 28 lutego 1982r..

Sąd uznał wnioskodawcy jako pracę w szczególnych warunkach tylko pracę wykonywaną przez B. H. w okresie od 03 lutego 1973r. do 28 lutego 1982r. (w wymiarze 9 lat i 25 dni) na stanowisku kierowcy ciągnika i ładowacza oraz kierowcy samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony. Z uwzględnieniem okresu pracy w szczególnych warunkach uznanych przez ZUS (5 lat, 4 miesiące i 26 dni) wnioskodawca na dzień 01 stycznia 1999r. udowodnił 14 lat, 5 miesięcy i 21 dni pracy w szczególnych warunkach wobec wymaganych 15 lat. Sąd nie uznał jako pracy w szczególnych warunkach pracy ubezpieczonego w okresie od 01 marca 1982r. do 31 grudnia 1983r. jako kierowcy Wołgi ponieważ nie jest to praca wymieniona w wykazie A załącznika do Rozporządzenia RM z dnia 07 lutego 1983r.. Pomimo, iż zeznania świadków nie potwierdzają faktu wykonywania przez wnioskodawcę tego typu pracy to jednak z dokumentów znajdujących się w aktach osobowych jak też z wyjaśnień Skarżącego wynika, iż pracę kierowcy samochodu W. B. H. wykonywał w okresie wskazanym w niniejszym uzasadnieniu.

Nie można uznać za pracę w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia od 01 stycznia 1984r. do 05 marca 1992r. jako kierowcy samochodów do 15 miejsc siedzących. Pomimo zobowiązania Sądu do wskazania świadków na okoliczność zatrudnienia wnioskodawcy w tym okresie nie wskazał on takich świadków. W piśmie z dnia 02 maja 2013r. jedynie wyjaśnił, iż w tym okresie był kierowcą samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, jak też kierowcą osinobusów służących do przewożenia do 34 osób. Przesłuchani w sprawie świadkowie zeznali, iż wnioskodawca przez cały okres zatrudnienia był kierowcą samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony jak również kierowcą osinobusów jednakże nie byli w stanie podać w jakim to było okresie. Wyjaśnienia wnioskodawcy i zeznania świadków pozostają jednak w sprzeczności z aktami osobowymi ubezpieczonego. Analizując materiał dowodowy zgromadzony w sprawie Sąd zwrócił uwagę na angaż z dnia 23 lipca 1984r., którym z dniem 01 stycznia 1984r. zmieniono wnioskodawcy stanowisko pracy na stanowisko kierowcy samochodu do 15 miejsc siedzących. Pracę tą Skarżący wykonywał do końca okresu spornego. Zgodnie z art. 6 kodeksu cywilnego ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Jeżeli wnioskodawca twierdził wbrew zapisom w aktach osobowych, że w latach 1984- 1992 wykonywał pracę kierowcy samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony jak też kierowcy osinobusów przewożących do 34 osób, a nie wykonywał w tym czasie pracy kierowcy samochodów do 15 miejsc siedzących to na nim spoczywał ciężar udowodnienia tego faktu. Z uwagi na to, iż wnioskodawca w sposób nie budzący wątpliwości nie obalił dowodu z dokumentów z akt osobowych (angaży od 01 stycznia 1984r. do 05 marca 1993r.), dlatego Sąd nie uwzględnił okresu pracy od 01 stycznia 1984r. do 05 marca 1993r. na stanowisku kierowcy samochodów do 15 miejsc siedzących jako pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Mając na uwadze powyższe Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 kodeksu postępowania cywilnego oddalił odwołanie B. H. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 16 stycznia 2013r., znak (...).